עולת ראיה — קריאת הלל וברכתה

וצונו לקרוא את ההלל. הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף (שבת קי"ח). מצד ערכה המוסרי טובה היא ההתפעלות הנפשית כשהיא באה מזמן לזמן, אבל בהיותה מתמדת ותכופה תאבד פעולתה הראויה ותמשיך פעולה נגדית, מכבידה ומטשטשת, המחלשת את כחה המוסרי. ומצד ההערכה השכלית טובה היא ההתפעלות הנפשית, הבאה לפי מדת כח ציורו של מקבל הרשמים, המתפעל על ידם, כשהם מפליאים בתחדשותם, אמנם ההתפעלות התמידית מורה שהיא באה לא רק מצד התחדשות הרושם אצל המקבל כי־אם מצד הפלא שבעצם הענין. והקורא הלל בכל יום מורה כי ההתפעלות היא עצמית, והרי זה מחרף ומגדף, כי מה נחשב כל פלא לעומת כחו הבלתי־בעל־תכלית של אדון כל המעשים ב"ה. ואינו ראוי מצד ההשקפה האמתית כי־אם לפרקים מצד כח המתפעל שבנפש.

פה להם ולא ידברו עינים להם וגו' אזנים להם וגו' ידיהם וגו' רגליהם וגו' . נראה כי "בגד שלך" הוא מציין יותר הריחוק מ"בגדך", ו"בגדך" מציין יותר התקרבות, והנה באברים שיש בהם תשמיש רוחני כמו הפה העינים האזנים והאף, לא יפעלו כלום אצל העץ והאבן, לכן אמר "להם", שהם רחוקים יותר, אך רגל ויד שמצאנו אותן גם לדוממים, אך לא לתשמיש ההילוך והמישוש אלא להחזקה והעמדה, כמו בסיס לכלי וידים לכלי, שמשמשים לעצם תשמישם כמו העמדה ברגל והחזקה ביד של בעלי חיים, ובהם שייכת התקרבות עצמית יותר, לכן אמר "ידיהם" ו"רגליהם".